

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Tisztelt Elnökhelyettes Asszony! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Rektor Úr! Tisztelt Harriet Asszony! Kedves Vendégeink!

Nagyrabecsülését el köszöntöm Önöket ezen az ünnepi alkalmon, amikor Nemeskürty tanár Úrról, a XX századi magyar kultúrtörténet kimagasló személyiségéről emlékezünk meg itt, Országházunk falai között.

Harminc évvel ezelőtt, 1995-ben csatlakozott Nemeskürty István, akadémiánk néhai tagja a Makovecz Imre és művésztársai által alapított Magyar Művészeti Akadémiához. Történelemszemlélete, sajátos látásmódja és mélyreható kutatásai nagy hatással voltak az akkor tíz évvel fiatalabb építészre, Makovecz Imrére.

A szellemi kapcsolat, művész bajtársiasság kezdetéről nincs tudásom. De hiszem, hogy a kultúra nagy emberei, a testvér lelkek minden korban megtalálják egymást, ez a szellemi természet törvénye. Azt viszont pontosan tudom, hogy a sevillai világkiállítás Előkészítő Bizottságában – egy új világ derengő fényében – Nemeskürty Tanár Úr fogalmazta meg az egyértelmű véleményt: ezen az ünnepi eseményen, melyen újra önálló pavilonnal mutathatja meg magát a Nemzet, Makovecz Imre az egyetlen magyar építész, aki méltón képviselheti hazánkat, aki képes egy átható Impulzus közvetítésére. Így lett.

Nemeskürty tanár úr Makovecz építészetét a legősibb magyar hagyományokhoz kapcsolódó, keletről hozott motívumokra épülő, ugyanakkor rendkívül korszerű, sőt avantgárd irányzatként jellemezte. Kettejük közös gondolkodását, szimbólumokban és képekben való látásmód jellemzi, melynek elemeit tanár úr a sevillai világkiállítás magyar pavilonjáról készült könyvben fejtette ki. A kötet lapjain megjelent beszélgetésük olyan közös nyelvet használó és hasonló üzenetet közvetítő emberek párbeszéde, akik egész életükben azért kutatták a magyar múltat, hogy megtalálják a hagyományokban a magyar jövőt.

Ahogy Áder János elnök úr mondta Nemeskürty Istvánról: „Hűséggel hirdette, hogy a magyarnak becsülete van a világban, s hogy a mai feladatainkhoz csak a nemzedékeket összekötő tudás, a nemzeti büszkeség és a rég voltak erényeinek továbbvitele által nyerhetünk elég erőt.”

A tanár úr élete során tudása, sokoldalú műveltsége átadásán munkálkodott. Felismerte a magyarság elszalasztott lehetőségeit, hiszen éppen azok a fordulópontok foglalkoztatták, amelyekben válaszút elé került a Nemzet. Tudása, műveltsége bölcsessége segített abban, hogy előre megsejtse, milyen lesz a jövőnk, mit kell tennünk, hogy a helyes irányba igazítsuk sorsunkat. Figyelmeztetett és óva intett a ránk váró veszélyektől.

Munkásságát akadémiánk 2014-ben életműdíjjal ismerte el a magyarság felemelkedéséért bátran vállalt szolgálataért, a szellemi összetartozást és a nemzettudatot erősítő irodalmi, filmes és közéleti munkásságáért. Az ő gazdag, példamutató és eligazító életműve a 20. századi magyar irodalom, a filmkultúra és a művészet egyetemesen megbecsült értéke. Alkotásai, az imagináció, a képi gondolkodás mester munkái immár közös kultúr-kincsünké váltak, ami feladatunk és felelősségünk szellemiségének éltetése, az iránymutatás megfogadása.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!